

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2399/2022
11.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Вера Стојановић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., предузетника – СТР „Зебра“ из Бачке Тополе, чији је пуномоћник Милан Милић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3505/21 од 30.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 11.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3505/21 од 30.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3505/21 од 30.03.2022. године, у делу којим се ревизијом побија, делимично је усвојен тужбени захтев и поништено решење тужене од 19.02.2019. године, којим је тужилци отказан уговор о раду закључен 02.07.2019. године, обавезана је тужена да тужилци накнади штету због незаконитог престанка радног односа у износу од 59.140,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 117.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, побијајући и одлуку о трошковима поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23 – у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Истицањем битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју тужена указује тврдњом о нејасним и противречним разлозима, оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања и оцена изведенох доказа, што у смислу члана 407. став 2. ЗПП, није дозвољен ревизијски разлог. Другостепени суд је потпуно и правилно применио одредбе процесног закона, које су утицале на доношење законите и правилне пресуде. Другостепена пресуда садржи оцену битних жалбених навода и разлоге које је тај суд узео у обзир по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код тужене на неодређено време, по уговору о раду од 02.07.2019. године. Поред тужиље, у књижари – продавници, на пословима ... биле су запослене још три раднице. Тужиља је била привремено спречена за рад због болести од 01. до 18.02.2020. године, а по повратку на рад 19.02.2020. године, уручено јој је већ припремљено решење о отказу уговора о раду, уз усмено образложење да је разлог отказа смањени обим посла. Оспореним решењем тужене од 19.02.2020. године тужиљи је отказан уговор о раду јер је због смањеног обима посла и повећаних трошкова пословања престала потреба за њеним радом, а послодавац није имао могућност да обезбеди други посао који одговара стручној спреми и радним способностима запослене, као ни преквалификацију или посао код другог послодавца. У време престанка радног односа тужена није тужиљу одјавила са обавезног социјалног осигурања већ је то учинила након извршеног инспекцијског надзора 12.03.2020. године. Тужиља се није пријавила код Националне службе за запошљавање након одјављивања са социјалног осигурања с обзиром да је 15.03.2020. године било проглашено ванредно стање због епидемије. Висина накнаде штете која је уместо враћања на рад досуђена тужиљи одређена је у вредности две нето зараде из уговора о раду.

По оцени Врховног суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је решење о отказу уговора о раду поништено као незаконито, јер је исто донето супротно одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Наиме, у ситуацији смањења обима посла и броја извршилаца на истом радном месту, послодавац је дужан да примени критеријуме за процену рада свих запослених и да након тога утврди који ће од запослених бити проглашен технолошким вишком. Обавеза примене критеријума за одређивање вишка запослених због смањења броја запослених на истом радном месту постоји за све послодавце, чак и у ситуацији када послодавац нема обавезу доношења програма решавања вишка запослених из члана 153. Закона о раду. Тужена је самостална трговинска радња и у статусу послодавца била је дужна да поштује своје обавезе које произлазе из Закона о раду. Наиме, отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду настаје као последица стварних технолошких, економских и организационих промена код послодавца, а уколико на једном радном месту постоји више извршилаца, послодавац је пре доношења одлуке о вишку запослених дужан да изврши индивидуално вредновање и рангирање сваког од запослених на истом радном месту, што је требало да буде конкретно наведено и образложено у оспореном решењу о престанку радног односа тужиљи, сагласно члану 185. став 1. Закона о раду, а што је изостало. Како тужени у поступку давања отказа није применио критеријуме и образложио разлоге због којих је тужиља проглашена вишком запослених, незаконито јој је престао радни однос, што чини неоснованим наводе ревизије о погрешној примени материјалног права.

Имајући у виду да је тужиљи незаконито отказан уговор о раду, основан је захтев тужиље да јој тужена уместо враћања на рад, накнади штету у висини две нето зараде утврђене из уговора о раду, сагласно члану 191. став 5. Закона о раду.

Одлука о трошковима поступка донета је применом чл.150,153. став 1. 154. и 163. ЗПП.

Како се садржином ревизијских навода не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић